

Verkort Jaarverslag 2017

Profiel

Samen, Zeker en Betrokken sinds 1895

Samen

In het jaar 1895 werd onder het motto: 'samen sterk' Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij „'s-Gravenhage" U.A. opgericht. In die tijd waren er nauwelijks sociale voorzieningen, waardoor de meeste mensen financiële tegenslagen niet konden opvangen. De vooruitstrevende verzekeraar deelde de risico's van klanten op basis van solidariteit. Onze doelstelling is nog steeds dezelfde: Onderlinge 's-Gravenhage neemt op onderlinge basis risico's over die deelnemers niet zelfstandig kunnen of willen dragen. Dit doen wij met verzekeringsproducten die financiële zekerheid bieden voor de langere termijn. De toevoeging U.A. bij onze naam staat voor "Uitgesloten Aansprakelijkheid". Dit betekent dat onze deelnemers niet aansprakelijk zijn voor een eventueel verlies. Onze deelnemers delen wel mee in te verdelen winsten.

Zeker

In een turbulente wereld biedt Onderlinge 's-Gravenhage pensioen- en levensverzekeringsproducten met garantiekapitaal aan het einde van de looptijd. Wij varen een eigenzinnige koers gericht op het bieden van zekerheid voor onze deelnemers. Onze garantieproducten spreken uiteenlopende deelnemers aan: directeur-grotaandeelhouders die

een oudedagvoorziening opbouwen, werkgevers en medewerkers in het midden- en kleinbedrijf met een pensioenregeling, individuele werknemers die extra geld opzij willen leggen voor later en gezinnen die risico's willen afdekken. De Maatschappij heeft ruim tweehonderdduizend deelnemers. Onze marktpositie vormt een degelijk fundament voor de toekomst.

Betrokken

Onderlinge 's-Gravenhage staat middenin de maatschappij. Wij willen attractief zijn voor onze deelnemers, voor de met ons samenwerkende adviseurs en voor onze medewerkers. Daarom stellen wij ons open op en is de menselijke maat onze norm.

Onze deelnemers krijgen betrouwbaar advies over onze verzekeringsproducten van meer dan 2000 onafhankelijke (pensioen)adviseurs door het hele land. Daarnaast zorgen onze professionele medewerkers in ons Haagse kantoor voor heldere informatie, service en een efficiënte afwikkeling van vragen en verzoeken van onze deelnemers, adviseurs en potentiële klanten.

De deelnemers staan centraal. Zij kiezen voor zekerheid. Die verantwoordelijkheid nemen wij zeer serieus. Op dat punt is er in ruim 120 jaar niets veranderd bij Onderlinge 's-Gravenhage.

"Ondernemen is risico's nemen. Maar als het om mijn pensioengeld gaat, wil ik zekerheid. Noem me ouderwets: ik wil een gegarandeerd kapitaal op de einddatum, zonder flauwekul. Ondernemen is al spannend genoeg."

2017 in hoofdlijnen

Klanten en producten

In 2017 heeft Onderlinge 's-Gravenhage met haar focus op pensioengebied haar commerciële en operationele doelen gerealiseerd. De nieuwe bruto premieproductie van het pensioenproduct overtrof de doelstelling ruimschoots en is meer dan verdubbeld ten opzichte van 2016. Binnen de collectieve markt bestaat behoefte aan onze pensioenproducten: het MKB GarantiePlusPensioen en het DGA GarantiePlusPensioen. Deze voorzien in een essentiële behoefte in een tijd dat een zekere financiële toekomst niet meer vanzelfsprekend goed geregeld is. Het GarantiePlusPensioen heeft een gegarandeerde kapitaaluitkering die, indien dat mogelijk is, wordt verhoogd met maatschappijwinstdeling.

In opdracht van het Verbond van Verzekeraars is in 2017 een Klanttevredenheidsonderzoek Zakelijk uitgevoerd. Onderlinge 's-Gravenhage nam hiervoor de eerste keer aan deel en we zijn door onze deelnemers meteen uitgeroepen tot de best gewaardeerde pensioenverzekeraar 2017. De deelnemers van Onderlinge 's-Gravenhage voelen zich eerlijk behandeld en zijn tevreden met onze service als verzekeraar. Dit sluit aan bij onze kernwaarden: Samen, Zeker en Betrokken.

Financiële resultaten

Het resultaat na belastingen bedroeg € 14,2 miljoen (2016 € 19,8 miljoen).

Onderlinge 's-Gravenhage heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in productontwikkeling en het efficiënter inrichten van de bedrijfsprocessen, en heeft maatregelen getroffen om de negatieve effecten van een dalende rente zoveel als praktisch mogelijk was te beperken. Het beleid van de Maatschappij blijft gericht op het aanhouden van een relatief

hoge solvabiliteit, kostenbeheersing en verdere vermindering van het renterisico.

Langdurige krimp van de verzekeringsportefeuille is voor ons een ongunstig scenario. Daarom investeren wij in een bij de huidige omstandigheden passend tempo in onze producten en diensten.

Rekening houdend met mogelijk voor nog langere tijd ongunstige omstandigheden, heeft Onderlinge 's-Gravenhage haar technische voorzieningen opnieuw versterkt en het vereiste solvabiliteitskapitaal in vergelijking met 2016 conservatiever vastgesteld. In de technische voorzieningen is extra geld opzijgelegd ten behoeve van de toekomstige dienstverlening aan bestaande deelnemers. Hiermee is een goede basis gecreëerd voor de bedrijfsvoering in de komende jaren. Door deze extra reservering was er sprake van een negatief resultaat technische rekening van - € 2,4 miljoen (2016 € 0,3 miljoen).

Zekerheid op lange termijn

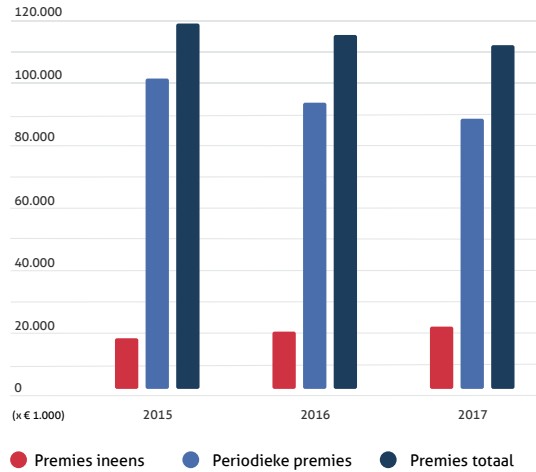
Onze deelnemers hebben zekerheid over hun uitkering door de garanties die wij bieden. Dit is voor hen het meest zichtbaar op het uitkeringsmoment. Maar al daarvóór, in de opbouw naar het uitkeringsmoment, leggen wij grote bedragen opzij om die garanties gestand te doen. Ook in jaren zoals 2017, waarin de rentestand nog steeds zeer ongunstig is.

Gezien het negatieve resultaat technische rekening en de aanhoudend uitdagende marktomstandigheden, heeft de Algemene Vergadering besloten om het resultaat na belastingen van € 14,2 miljoen toe te voegen aan de Overige reserves. Daarmee is over het boekjaar 2017 geen winst voor verdeling beschikbaar.

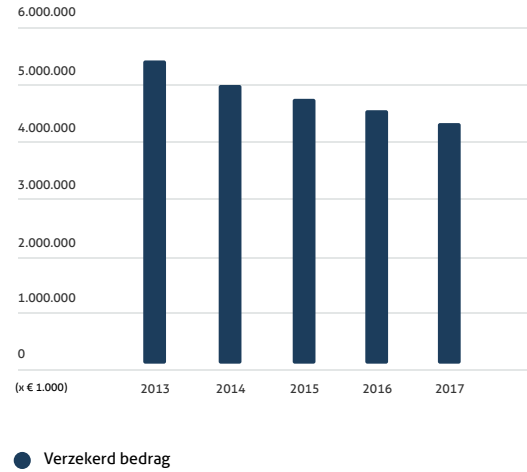
Het beleid van Onderlinge 's-Gravenhage blijft er echter onverminderd op gericht behaalde winsten zo veel mogelijk onder haar deelnemers te verdelen, zodra dit gezien de marktomstandigheden en uit oogpunt van prudentie mogelijk is.

Kerncijfers in beeld

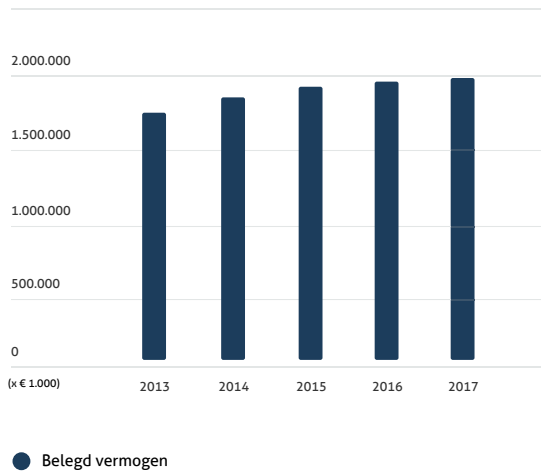
Premieontwikkeling

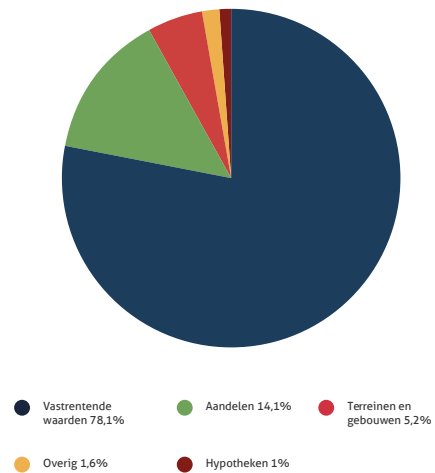
Verzekerd bedrag

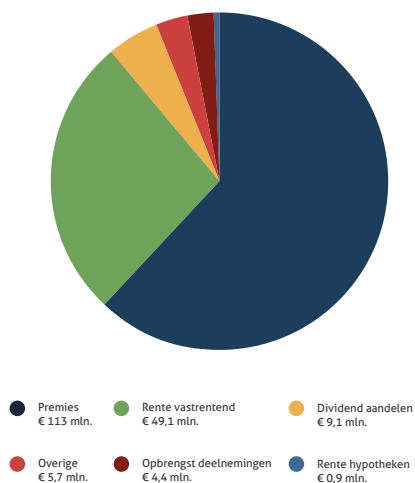
Belegd vermogen

Beleggingsmix

Samenstelling van de baten

Verkort verslag

Premies

De nieuwe bruto premieproductie van het MKB en DGA GarantiePlusPensioen is in 2017 wederom meer dan verdubbeld. Hierdoor is de nieuwe bruto premieproductie met 57,0 % gestegen naar € 4,5 miljoen, in 2016 was dit € 2,8 miljoen.

De nieuwe koopsomproductie in 2017 is met 21,7 % toegenomen en deze bedroeg € 17,3 miljoen, in 2016 was dit € 14,4 miljoen.

Beleggingen

Verreweg het grootste deel van de beleggingsportefeuille is belegd in degelijke obligaties en onderhandse leningen.

De waarde van de beleggingen steeg met 0,4 % tot € 1.985,5 miljoen.

De directe beleggingsopbrengst is met 1,6 % toegenomen tot € 69,2 miljoen, in 2016 was dit € 68,2 miljoen.

Omzet

De omzet bedroeg € 182,3 miljoen (- 1,3 %).

Resultaat

Het resultaat na belastingen bedroeg € 14,2 miljoen

Verzekerd bedrag

Het totale verzekerde bedrag (zonder aftrek voor herverzekering) bedroeg € 4.325 miljoen (- 4,4 %).

Solvabiliteit

Het eigen vermogen van de Maatschappij is in 2017 met 3,8 % toegenomen van € 267 miljoen tot € 277 miljoen.

De aanwezige solvabiliteit volgens Solvency II bedraagt 169 % van de vereiste solvabiliteit.

Kerncijfers in detail

Verkorte balans (x € 1.000)

ACTIVA	2017	2016	PASSIVA	2017	2016
Terreinen en gebouwen	104.082	98.505	Eigen vermogen	277.075	266.995
Deelnemingen	30.060	28.776	Technische voorzieningen	1.826.620	1.782.133
Aandelen	280.745	277.828	Voorzieningen	27.619	24.182
Belangen en beleggingspools	197	211	Schulden	8.996	5.397
Hypothecaire leningen	19.218	22.428	Overlopende passiva	19.217	18.472
Vastrentende waarden	1.550.737	1.548.320			
Andere financiële beleggingen	417	661			
Vorderingen	52.466	45.560			
Overige activa	81.866	29.802			
Overlopende activa	39.739	45.088			
	2.159.527	2.097.179		2.159.527	2.097.179

Kerncijfers in detail

Verkorte winst- en verliesrekening (x € 1.000)

LASTEN	2017	2016	BATEN	2017	2016
Uitkeringen eigen rekening	108.944	103.447	Verdiende premies eigen rekening	111.950	115.040
Wijzigingen overige technische voorzieningen eigen rekening	31.772	36.743	Opbrengst uit beleggingen	86.806	86.621
Overige technische voorzieningen	13.073	13.242	Niet gerealiseerde winst op beleggingen	6.831	6.363
Afschrijving rentestandkortingen	8	8	Andere baten	34	158
Bedrijfskosten	28.426	28.146			
Beleggingslasten	1.694	1.600			
Niet gerealiseerd verlies op beleggingen	5.454	2.778			
Andere lasten	163	31			
Belastinglast	1.880	2.343			
Resultaatbestemming					
- Mutatie van het eigen vermogen	14.207	14.844			
- Te verdelen winst	0	5.000			
	205.621	208.182		205.621	208.182

Kerncijfers (x € 1.000)

	2017	2016	2015
Premieomzet	113.002	116.084	120.667
Opbrengst uit beleggingen	86.806	86.621	128.715
Totale omzet verzekeringsbedrijf	182.332	184.644	189.363
Onderliggend technisch resultaat	10.721	13.567	18.163
Bruto kapitaalproductie	135.312	169.842	133.223
Verzekerd bedrag	4.325.046	4.526.202	4.777.014
Beleggingen	1.985.456	1.976.729	1.939.214
Eigen vermogen	277.075	266.995	254.289
Solvabiliteitspercentage Solvency II*	169%	238%	

*Tot 2016 gold een ander solvabiliteitsregime, zodat het solvabiliteitspercentage met 2015 niet vergelijkbaar is.

Onderlinge Levensverzekering-Maatschappij „'s-Gravenhage" U.A.

1895 - 2017

Commissarissen:

De heer drs. R.J. (Rob) Frohn, voorzitter

De heer prof. mr. M. (Martin) van Olffen, vice-voorzitter

Mevrouw E.M. (Erna) Boogaard CFA

De heer H.A.J. (Huub) Hannen MFE

Mevrouw S.E. (Sabijn) Timmers-Janssen AAG MBA

Directie:

De heer drs. G.Th. (Gilbert) Pluym AAG, algemeen directeur

Mevrouw drs. S.N. (Seada) van den Herik, directeur

Accountant:

KPMG Accountants N.V.

Postadres

Postbus 629

2501 CP 's-Gravenhage

Bezoekadres

Zeestraat 70

2518 AC 's-Gravenhage

T 070 - 342 11 11

www.onderlinge.info

KvK 27001014

AFM-nummer 12000386

Dit Verkort Jaarverslag 2017 bevat een deel van de informatie die is opgenomen in het volledige financiële verslag 2017 van Onderlinge 's-Gravenhage, dat is gedeponeerd bij het Handelsregister te Den Haag. Bij de volledige jaarrekening 2017 van Onderlinge 's-Gravenhage is door de accountant een goedkeurende controleverklaring afgegeven.